

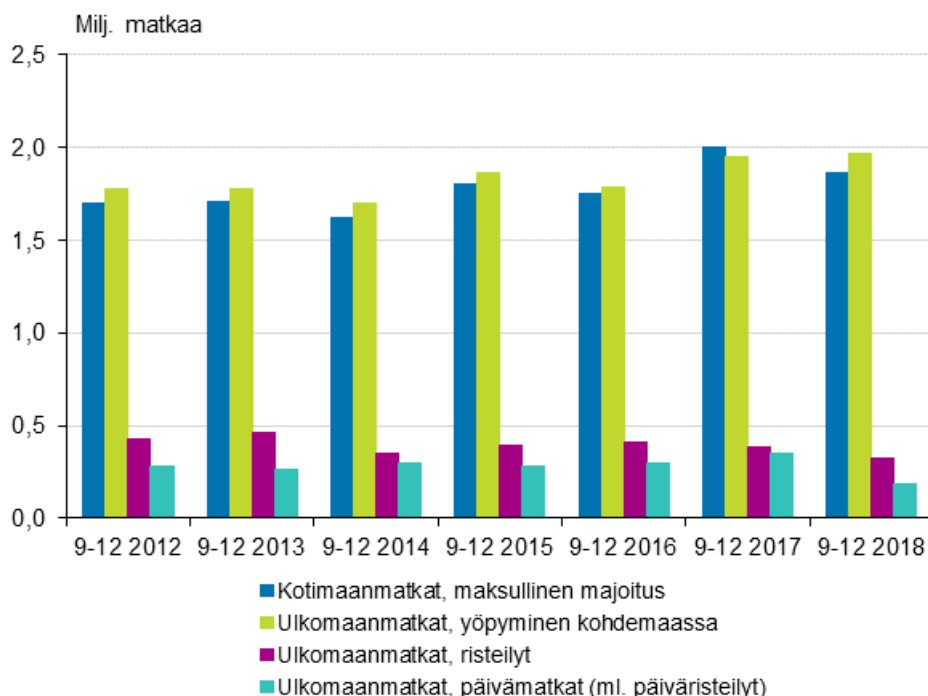
Suomalaisten matkailu

2018, syksy (1.9.-31.12.2018)

Vapaa-ajanmatkat ulkomaille vähenivät syys-joulukuussa 2018

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan ulkomaan vapaa-ajanmatkoja tehtiin syys-joulukuussa 2018 vähemmän kuin edellisvuoden syys-joulukuussa. Viroon matkustettiin syyskaudella 2018 selkeästi vähemmän kuin edellisvuoden vastaavana ajankohtana. Sen sijaan ulkomaanmatkoja muihin maihin tehtiin syyskaudella edellisvuotta enemmän. Kotimaan vapaa-ajan matkojen määrä pysyi edellisvuoden tasolla syys-joulukuussa 2018.

Vapaa-ajanmatkat matkatyypeittäin syys-joulukuussa 2012-2018* (pl. kotimaan ilmaismajoitusmatkat)

Vuoden 2018 viimeisellä kolmanneksella 15–84-vuotiaat suomalaiset tekivät 17,9 miljoonaa matkaa, kun lasketaan yhteen kotimaan ja ulkomaan vapaa-ajanmatkat sekä työ- ja kokousmatkat. Yöpymisen sisältäneiden matkojen lisäksi matkamäärässä ovat mukana myös ulkomaan ja kotimaan päivämatkat.

Kotimaassa yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja tehtiin syys-joulukuussa 7,8 miljoonaa. Näistä ilmaismajoitusmatkoja oli 5,9 miljoonaa. Vapaa-ajanmatkoja, joiden aikana yövyttiin maksullisessa majoituksessa tehtiin 1,8 miljoonaa ja suosituimmat matkakohteet sijaitsivat Uudellamaalla, Lapissa ja Pirkanmaalla. Uusimaa säilytti kärkisijansa loppuvuoden matkailumaakuntana.

Kotimaassa vapaa-ajan päivämatkoja tehtiin 5,5 miljoonaa ja Uusimaa, Pirkanmaa ja Varsinais-Suomi olivat suosituimmat päivämatkojen kohdemaakunnat.

Ulkomaille tehtiin syys-joulukuussa 2,5 miljoonaa vapaa-ajanmatkaa, sisältäen yöpymisen kohdemaassa sisältäneet matkat, risteilyt ja päivämatkat. Ulkomaan vapaa-ajanmatkojen määrä väheni verrattuna edellisvuoden syyskauteen. Lokakuu oli suosituin matkustuskuukausi, kun vapaa-ajanmatka suuntautui ulkomaille.

Vapaa-ajanmatkailu Viroon väheni selvästi edellisvuoden syyskaudesta. Marraskuu oli kauden suosituin kuukausi käydä Virossa. Myös vapaa-ajanmatkailu Ruotsiin väheni edellisvuoden syyskaudesta. Loppuvuoden aikana Ruotsiin matkustettiin eniten lokakuussa.

Vapaa-ajanmatkailu Espanjaan ja Kanariansaarille lisääntyi loppuvuonna ja matkoja tehtiin yhteensä 0,3 miljoonaa.

Itä- ja Länsi-Euroopassa matkojen määrä kasvoi hieman edellisen vuoden syyskauteen verrattuna. Länsi-Euroopan suosituin matkakohde oli Saksa.

Kun tarkastellaan vain yöpymisen kohdemaassa sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja, tehtiin niitä yhtä paljon kuin edellisvuoden syys-joulukuussa eli 2,0 miljoonaa. Lokakuu oli näiden matkojen osalta suosituin kuukausi, sillä silloin tehtiin 0,6 miljoonaa ulkomaan matkaa, joiden aikana yövyttiin kohdemaassa.

Yöpymisen kohdemaassa sisältäneiden vapaa-ajanmatkojen määränpäänä oli Viro enää joka viidennellä matkalla loppuvuoden aikana. Vielä edellisvuonna joka neljäs yöpymisen kohdemaassa sisältänyt vapaa-ajanmatka suuntautui Viroon. Etelä-Eurooppaan ja Itäisen Välimeren maihin sen sijaan suuntautui loppuvuonna jo joka kolmas yöpymisen kohdemaassa sisältänyt vapaa-ajanmatka ja edellisvuoden syys-lokakuussa vain joka neljäs.

Vapaa-ajanmatkojen lisäksi kotimaassa tehtiin loppuvuonna 1,3 miljoonaa yöpymisen sisältänyttä työ- ja kokousmatkaa. Ulkomaille suuntautui 0,8 miljoonaa työ- ja kokousmatkaa (ml. kohdemaassa yöpymisen sisältäneet matkat, risteilyt ja päivämatkat). Kotimaan työmatkat lisääntyivät selvästi edellisvuodesta ulkomaan työmatkojen määrän pysyessä ennallaan.

Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen Suomalaisten matkailu -tutkimuksesta, jota varten haastateltiin loka-, marras-, joulukuussa 2018 sekä tammikuussa 2019 yhteensä 4 618 iältään 15–84-vuotiasta suomalaista.

Koko vuoden 2018 ennakkotiedot

Ennakkotietojen mukaan suomalaiset tekivät vuonna 2018 ulkomaille 8,2 miljoonaa erilaista vapaa-ajanmatkaa. Matkoista 6,4 miljoonaa oli vapaa-ajanmatkoja, joissa yövyttiin kohdemaassa, 1,0 miljoonaa yöpymisen laivalla sisältäneitä risteilyjä lähialueille ja 0,8 miljoonaa päivämatkaa tai päiväristeilyä lähialueille.

Suosituimpia vapaa-ajan matkakohteita vuonna 2018 olivat Viro, Ruotsi ja Espanja. Vapaa-ajanmatkat Viroon vähenivät selvästi edellisvuodesta kun matkailu muualle lisääntyi.

Kotimaassa suomalaiset tekivät 25,7 miljoonaa erilaista yöpymisen sisältänyttä vapaa-ajanmatkaa. Matkoista 6,8 miljoonaa oli matkoja joissa yövyttiin maksullisessa majoituksessa ja 18,9 miljoonaa matkaa joissa yövyttiin ilmaismajoituksessa.

Suosituimmat maakunnat olivat Uusimaa, Pirkanmaa, Pohjois-Pohjanmaa ja Varsinais-Suomi.

Vapaa-ajanmatkailu sekä kotimaassa että ulkomaille vähenivät hieman vuodesta 2017.

Matkoja koskevat ennakkotiedot on saatu Tilastokeskuksen kuukausittaisesta Suomalaisten matkailu-otostutkimuksesta. Matkamääriä varten haastateltiin 13 537 iältään 15–84-vuotiasta Suomessa vakituisesti asuvaa henkilöä. Lopulliset vuositiedot julkistetaan 28.3.2019.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1.1. Suomalaisten matkat ja niiden muutos syys-joulukuussa 2018*	5
Liitetaulukko 1.2. Suomalaisten matkat syys-joulukuussa 2012-2018*	6
Liitetaulukko 2.1 Kotimaan yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat syys-joulukuussa 2016-2018*	6
Liitetaulukko 2.2 Kotimaanmatkat kohdemaakunnittain, syys-joulukuussa 2018*	7
Liitetaulukko 3. Kotimaan yöpymisen sisältäneillä matkoilla käytetyt kulkuvälineet syys-joulukuussa 2016-2018*	7
Liitetaulukko 4. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) kohteittain syys-joulukuussa 2016-2018*	8
Liitetaulukko 5. Ulkomaanmatkat matkatyyppin ja kohteen mukaan syys-joulukuussa 2016-2018*	9
Liitetaulukko 6.1. Matkat Viroon ja Ruotsiin matkatyyppin mukaan syys-joulukuussa 2016-2018*	10
Liitetaulukko 6.2. Matkat Viroon ja Ruotsiin syyn mukaan syys-joulukuussa 2016-2018*	10
Liitetaulukko 7. Suomalaisten matkat tammi-joulukuussa 2012-2018*	11
Liitetaulukko 8. Kotimaan yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain, tammi-joulukuussa 2016-2018*	11
Liitetaulukko 9. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) kohteittain tammi-joulukuussa 2016-2018*	12
Laatuseloste: Suomalaisten matkailu	13

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1.1. Suomalaisten matkat ja niiden muutos syys-joulukuussa 2018*

Matkatyyppi			Syyskuu	Lokakuu	Marraskuu	Joulukuu	Syys-joulukuu yhteensä	Vuosi muutos, % 9-12/2018* - 9-12/2017
			1 000 matkaa					
Matkoja yhteensä			4 680	4 460	4 270	4 490	17 900	..
Vapaa-aika	Kotimaa	Yhteensä ¹⁾	3 000	2 910	2 620	3 250	11 780	..
		Maksullinen majoitus	470	490	430	460	1 850	-8
		Ilmaismajoitus	1 670	1 380	1 180	1 710	5 930	2
		Päivämatka	860	1 030	1 020	1 080	4 000	..
	Ulkomaa	Yhteensä ²⁾	600	670	600	620	2 480	-8
		Yöpyminen kohdemaassa	490	550	460	470	1 970	1
		Risteily	..	..	..	..	330	-16
		Päivämatka (ml. päivärasteily)	..	..	..	..	190	-46
Työ	Kotimaa	Yöpyymisen sis.	380	370	340	260	1 340	-9
		Päivämatka	500	320	470	230	1 520	..
	Ulkomaa	Yhteensä ²⁾	210	200	240	140	770	6

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Sisältää yöpyymisen sis. matkat sekä päivämatkat

2) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 1.2. Suomalaisen matkat syys-joulukuussa 2012-2018*

Matkatyyppi			Syys-joulukuu						
			2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*
			1 000 matkaa						
Matkoja yhteensä			12 530	12 290	12 140	12 360	12 790	12 720	12 380
Vapaa-aika	Kotimaa	Yhteensä ¹⁾	7 830	7 660	7 620	7 770	7 780	7 840	7 780
		Maksullinen majoitus	1 700	1 700	1 620	1 810	1 750	2 000	1 850
		Ilmaismajoitus	6 130	5 960	6 000	5 960	6 030	5 830	5 930
	Ulkomaa	Yhteensä ²⁾	2 470	2 500	2 350	2 540	2 500	2 680	2 480
		Yöpyminen kohdemaassa	1 770	1 770	1 700	1 860	1 780	1 950	1 970
		Risteily	420	460	350	400	410	390	330
		Päivämatka (ml. päivärasteily)	280	270	300	280	300	350	190
Työ	Kotimaa	Yöpyminen sis.	1 530	1 430	1 450	1 350	1 630	1 470	1 340
	Ulkomaa	Yhteensä ²⁾	690	690	710	690	870	730	770

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Ei sisällä kotimaan päivämatkoja

2) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 2.1 Kotimaan yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat syys-joulukuussa 2016-2018*

Kohdemaakunta	Matkat maksullisessa majoituksessa			Matkat ilmaismajoituksessa			Kotimaan vapaa-ajanmatkat yhteensä		
	9-12/2016	9-12/2017	9-12/2018*	9-12/2016	9-12/2017	9-12/2018*	9-12/2016	9-12/2017	9-12/2018*
	1 000 matkaa			1 000 matkaa			1 000 matkaa		
Matkoja yhteensä	1 750	2 000	1 850	6 030	5 830	5 930	7 780	7 840	7 780
Uusimaa	360	480	430	1 130	1 060	1 040	1 490	1 540	1 470
Varsinais-Suomi	120	160	110	480	560	420	600	720	540
Satakunta	..	..	..	220	210	210	250	240	240
Kanta-Häme	..	..	..	150	180	150	180	230	190
Pirkanmaa	250	250	220	510	520	540	770	770	760
Päijät-Häme	..	..	..	290	250	270	330	300	310
Kymenlaakso	..	..	..	200	150	190	220	170	220
Etelä-Karjala	..	..	..	220	140	190	260	210	240
Etelä-Savo	..	..	..	380	270	340	410	330	390
Pohjois-Savo	..	120	..	310	310	460	400	430	520
Pohjois-Karjala	..	..	..	180	230	220	220	290	310
Keski-Suomi	130	..	100	440	460	410	570	550	500
Etelä-Pohjanmaa	..	..	..	240	290	290	270	330	340
Pohjanmaa	..	..	..	120	120	160	170	160	190
Keski-Pohjanmaa	..	..	..	..	..	100	..	..	110
Pohjois-Pohjanmaa	220	170	200	610	490	460	830	660	660
Kainuu	..	..	..	160	140	130	200	180	220
Lappi	190	240	240	350	390	320	540	620	560
Ahvenanmaa - Åland	..	..	..	..	..	..	..	..	..

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 2.2 Kotimaanmatkat kohdemaakunnittain, syys-joulukuussa 2018*

Kohdemaakunta	Matkat maksullisessa majoituksessa	Matkat ilmaismajoituksessa	Päivämatkat	Kotimaan vapaa-ajanmatkat yhteensä	Yöpymisen sisältäneet työmatkat	Päivän työmatkat	Kotimaan työmatkat yhteensä
	9-12/2018*	9-12/2018*	9-12/2018*	9-12/2018*	9-12/2018*	9-12/2018*	9-12/2018*
1 000 matkaa							
Matkoja yhteensä	1 850	5 930	4 000	11 780	1 340	1 520	2 860
Uusimaa	430	1 040	940	2 410	390	520	910
Varsinais-Suomi	110	420	430	970	..	..	160
Satakunta	..	210	210	450	..	..	110
Kanta-Häme	..	150	120	320	..	..	..
Pirkanmaa	220	540	480	1 240	200	230	440
Päijät-Häme	..	270	160	470	..	..	..
Kymenlaakso	..	190	140	360	..	..	..
Etelä-Karjala	..	190	100	340	..	..	..
Etelä-Savo	..	340	..	470	..	..	..
Pohjois-Savo	..	460	210	730	..	..	140
Pohjois-Karjala	..	220	130	430	..	..	..
Keski-Suomi	100	410	180	680	..	..	180
Etelä-Pohjanmaa	..	290	260	610	..	..	..
Pohjanmaa	..	160	..	280	..	..	..
Keski-Pohjanmaa	..	100	..	160	..	..	..
Pohjois-Pohjanmaa	200	460	250	910	100	..	190
Kainuu	..	130	..	280	..	..	..
Lappi	240	320	100	660	..	..	110
Ahvenanmaa - Åland	..	..	..	..	..	..	..

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 3. Kotimaan yöpymisen sisältäneillä matkoilla käytetyt kulkuvälineet syys-joulukuussa 2016-2018*

Kotimaanmatkan kulkuväline	Vapaa-ajan matkat			Työmatkat		
	9-12/2016	9-12/2017	9-12/2018*	9-12/2016	9-12/2017	9-12/2018*
	1 000 matkaa			1 000 matkaa		
Matkoja yhteensä	7 780	7 840	7 780	1 630	1 470	1 340
Auto	5 940	5 890	5 970	1 050	880	730
Bussi	760	780	490	..	..	..
Juna	900	970	1 140	360	330	350
Lentokone	130	140	140	150	160	160
Muu	..	..	..	..	..	..

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 4. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) kohteittain syys-joulukuussa 2016-2018*

		9-12/2016		9-12/2017		9-12/2018*	
		1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä		1 780	100	1 950	100	1 970	100
Pohjoismaat	Yhteensä	210	12	250	13	270	14
	Ruotsi	170	10	170	9	220	11
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	520	29	630	33	440	22
	Viro	420	24	510	26	350	18
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä	370	21	390	20	430	22
	Läntinen Keski-Eurooppa	280	16	280	14	290	15
	Itäinen Keski-Eurooppa	..	..	120	6	140	7
	Saksa	130	7	110	6	130	7
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä	510	29	500	26	660	34
	Välimeren pohjoispuolen valtiot yhteensä	350	20	380	20	460	24
	Espanja (ilman Kanariansaaria)	130	7	150	8	160	8
	Espanjan Kanariansaaret	140	8	..	..	150	8
	Italia	100	6	..	..	..	..
Amerikka	Yhteensä	..	..	..	..	..	..
Afrikka	Yhteensä	..	..	..	..	..	..
Aasia ja Oseania	Yhteensä	..	..	..	..	..	..

Välimeren pohjoispuolen valtiot: Manner-Espanja ja Baleaarit, Monaco, Italia, Malta, Slovenia, Kroatia, Bosnia ja Hertsegovina, Montenegro, Albania, Kreikka, Turkki ja Kypros.

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 5. Ulkomaanmatkat matkatyyppin ja kohteen mukaan syys-joulukuussa 2016-2018* 1)

Kohde	Ulkomaanmatkan syy						
	9-12/2016		9-12/2017		9-12/2018*		
	Vapaa-ajanmatkat yhteensä	Työmatkat yhteensä	Vapaa-ajanmatkat yhteensä	Työmatkat yhteensä	Vapaa-ajanmatkat yhteensä	Työmatkat yhteensä	
	1 000 matkaa		1 000 matkaa		1 000 matkaa		
Matkoja yhteensä	2 500	870	2 680	730	2 480	770	
Pohjoismaat	Yhteensä	600	230	630	190	550	260
	Ruotsi	560	170	530	130	490	170
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	840	200	990	130	680	..
	Venäjä	100	..	140	..	..	..
	Viro	720	150	810	100	550	..
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä	370	300	390	300	430	220
	Saksa	130	110	110	100	130	..
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä	510	..	500	..	660	100
	Espanja (ilman Kanariansaaria)	130	..	150	..	160	..
	Espanjan Kanariansaaret	140	..	..	..	150	..
	Italia	100	..	..	..	..	..
Amerikka	Yhteensä	..	..	..	..	..	..
Afrikka	Yhteensä	..	..	..	..	..	..
Aasia ja Oseania	Yhteensä	..	..	..	..	..	..

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 6.1. Matkat Viroon ja Ruotsiin matkatyyppin mukaan syys-joulukuussa 2016-2018*

Matkatyyppi		Viro			Ruotsi		
		Matkat 9-12/2016	Matkat 9-12/2017	Matkat 9-12/2018*	Matkat 9-12/2016	Matkat 9-12/2017	Matkat 9-12/2018*
		1 000 matkaa			1 000 matkaa		
Matkoja yhteensä¹⁾		860	910	610	730	660	660
Vapaa-aika	Yhteensä ¹⁾	720	810	550	560	530	490
	Yöpyminen kohdemaassa	420	510	350	170	170	220
	Risteily	120	110	110	290	270	220
	Päivämatka (ml. päiväristeily)	180	190	100	..	..	..
Työ	Yhteensä ¹⁾	150	100	..	170	130	170

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto.
Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 6.2. Matkat Viroon ja Ruotsiin syyn mukaan syys-joulukuussa 2016-2018*

Matkan syy		Viro			Ruotsi		
		Matkat 9-12/2016*	Matkat 9-12/2017	Matkat 9-12/2018*	Matkat 9-12/2016*	Matkat 9-12/2017	Matkat 9-12/2018*
		1 000 matkaa			1 000 matkaa		
Matkoja yhteensä¹⁾		860	910	610	730	660	660
Vapaa-aika	Yhteensä ¹⁾	720	810	550	560	530	490
	Sukulaisten ja ystävien tapaaminen	..	..	..	..	..	130
	Loma	610	660	490	400	410	310
	Muu henkilö kohtainen syy	..	..	..	..	..	..
Työ	Yhteensä ¹⁾	150	100	..	170	130	170

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto.
Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 7. Suomalaisien matkat tammi-joulukuussa 2012-2018*

Matkatyyppi			Tammi-joulukuu						
			2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*
			1 000 matkaa						
Matkoja yhteensä			40 890	40 010	38 630	39 180	40 070	40 650	39 600
Vapaa-aika	Kotimaa	Yhteensä ¹⁾	26 770	26 530	25 210	25 720	25 930	26 380	25 680
		Maksullinen majoitus	6 380	6 550	5 890	6 370	6 420	6 820	6 800
		Ilmaismajoitus	20 390	19 970	19 320	19 350	19 510	19 560	18 870
	Ulkomaa	Yhteensä ²⁾	7 800	7 810	7 930	8 140	8 220	8 530	8 180
		Yöpyminen kohdemaassa	5 840	5 720	5 880	6 160	6 100	6 520	6 440
		Risteily	1 270	1 270	1 150	1 090	1 140	1 050	960
		Päivämatka (ml. päivärasteily)	700	830	900	890	980	950	790
Työ	Kotimaa	Yöpyminen sis.	4 140	3 950	3 640	3 430	3 860	3 780	3 450
	Ulkomaa	Yhteensä ²⁾	2 170	1 710	1 850	1 890	2 060	1 960	2 300

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Ei sisällä kotimaan päivämatkoja

2) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 8. Kotimaan yöpyminen sisältäneet vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain, tammi-joulukuussa 2016-2018*

Kohdemaakunta	Matkat maksullisessa majoituksessa			Matkat ilmaismajoituksessa			Kotimaan vapaa-ajanmatkat yhteensä		
	2016	2017	2018*	2016	2017	2018*	2016	2017	2018*
	1 000 matkaa			1 000 matkaa			1 000 matkaa		
Matkoja yhteensä	6 420	6 820	6 800	19 510	19 560	18 870	25 930	26 380	25 680
Uusimaa	1 160	1 350	1 220	3 050	3 200	3 070	4 200	4 560	4 290
Varsinais-Suomi	480	530	560	1 520	1 620	1 460	2 000	2 150	2 010
Satakunta	140	210	190	710	700	720	840	910	910
Kanta-Häme	160	160	170	560	690	460	720	850	630
Pirkanmaa	730	900	840	1 940	1 960	1 740	2 660	2 860	2 580
Päijät-Häme	180	220	180	940	840	740	1 120	1 050	920
Kymenlaakso	110	120	140	670	610	620	780	740	760
Etelä-Karjala	200	180	190	610	530	550	810	710	740
Etelä-Savo	230	280	240	1 210	1 200	1 200	1 440	1 480	1 440
Pohjois-Savo	380	390	300	1 150	1 200	1 330	1 540	1 590	1 630
Pohjois-Karjala	180	180	210	720	770	650	890	950	850
Keski-Suomi	460	330	410	1 460	1 460	1 420	1 920	1 780	1 830
Etelä-Pohjanmaa	230	240	220	890	840	900	1 120	1 080	1 120
Pohjanmaa	100	130	..	380	420	470	490	550	540
Keski-Pohjanmaa	..	..	..	210	230	240	250	290	290
Pohjois-Pohjanmaa	730	570	700	1 830	1 560	1 660	2 570	2 130	2 360
Kainuu	230	190	270	440	480	410	670	670	680
Lappi	600	720	790	1 150	1 170	1 160	1 760	1 890	1 950
Ahvenanmaa - Åland	..	..	..	..	..	..	140	150	140

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 9. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) kohteittain tammi-joulukuussa 2016-2018*

		2016		2017		2018*	
		1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä		6 100	100	6 520	100	6 440	100
Pohjoismaat	Yhteensä	970	16	1 030	16	1 030	16
	Norja	150	2	180	3	190	3
	Ruotsi	710	12	700	11	700	11
	Tanska	100	2	130	2	130	2
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	1 850	30	1 950	30	1 590	25
	Venäjä	270	4	290	4	240	4
	Viro	1 480	24	1 520	23	1 200	19
	Latvia	..	..	..	..	130	2
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä	1 180	19	1 360	21	1 300	20
	Britannia	210	3	250	4	220	3
	Itävalta	..	..	..	..	120	2
	Puola	110	2	120	2	130	2
	Ranska	100	2	130	2	140	2
	Saksa	270	4	290	4	310	5
	Tšekki	100	2	130	2	..	..
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä	1 520	25	1 640	25	1 890	29
	Espanja (ilman Kanariansaaria)	420	7	470	7	470	7
	Espanjan Kanariansaaret	320	5	310	5	350	5
	Italia	260	4	230	3	260	4
	Kreikka	180	3	250	4	250	4
	Kroatia	..	..	..	..	140	2
	Portugali	..	..	..	..	100	2
	Turkki	100	2	..	..	160	3
Amerikka	Yhteensä	210	3	160	2	170	3
	Yhdysvallat (USA)	140	2	100	2	130	2
Afrikka	Yhteensä	..	..	..	..	..	..
Aasia ja Oseania	Yhteensä	310	5	330	5	390	6
	Thaimaa	130	2	100	2	130	2

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Laatuseloste: Suomalaisten matkailu

Tilastotietojen relevanssi

Suomalaisten matkailu -tutkimus sisältää tietoa suomalaisten tekemistä matkoista ja vuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määrästä. Tutkimuksen kohteena ovat yöpymisen sisältäneet matkat kotimaassa ja ulkomaille sekä päivämatkat ulkomaille.

Tutkimuksen tietoja käytetään suomalaisten kotimaanmatkailun ja ulkomaille suuntautuvan matkailun seuraamisessa. Tiedot on tarkoitettu erityisesti valtionhallinnon, matkailualan yritysten ja järjestöjen sekä tutkijoiden käyttöön. Valtionhallinnon osalta tietoja käytetään lähinnä maksutaselaskelmissa. Tutkimuksen tietoja raportoidaan myös Eurostatille eli Euroopan yhteisön tilastovirastolle matkailutilastoasetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaan.

Tilastokeskus kerää tilaston tiedot otospohjaisella puhelinhaastattelututkimuksella. Otoshenkilöt edustavat Suomessa vakituisesti asuvaa 15–84-vuotiasta väestöä.

Tiedot kerätään vapaaehtoisuuteen perustuen. Yksilökohtaiset tutkimustiedot ovat tilastolain (280/2004, 12§) mukaan luottamuksellisia.

Matkailun määritelmään liittyy olennaisesti tavanomaisen elinpiirin käsite. Maailman matkailujärjestön (World Tourism Organisation, UNWTO) mukaan matkailu on toimintaa, jossa ihmiset matkustavat tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolella olevaan paikkaan ja oleskelevat siellä korkeintaan yhden vuoden.

Matkakohteiden luokituksessa käytetään Tilastokeskuksen kunta- ja valtioluokitusta tilastovuodelta.

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Suomalaisten matkailu -tutkimus koostuu kahdesta osasta. Kuukausitutkimuksessa kerätään tietoa suomalaisten tekemistä matkoista, niiden lukumääristä ja ominaisuuksista. Kerran vuodessa tehdään ns. vuositutkimus, jonka avulla selvitetään tutkimusvuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määrää.

Tutkimus on otospohjainen puhelinhaastattelututkimus, jossa käytetään tietokoneavusteista haastattelulomaketta. Matkatutkimuksen haastattelut tehdään keskitetysti Tilastokeskuksen puhelinhaastattelu- eli CATI-keskuksesta. Tiedot kerätään tutkimusvuoden helmikuun ja tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammikuun välisenä aikana. Haastattelut käydään heti kuukauden päätyttyä 2–3 viikon aikana.

Matkustaneita henkilöitä selvittävän vuositutkimuksen tiedot kerätään tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammikuussa. Aiemmin Tilastokeskuksen kenttähaastattelijat tekivät vuositutkimuksen haastattelut puhelimitse eri puolilla Suomea. Tilastovuodesta 2012 lähtien tutkimuksen vuosiosa liitettiin osaksi CATI-keskuksessa käytävää kuukausihaastattelua.

Kummassakin osatutkimuksessa perusjoukkona on väestötietojärjestelmän 15–84-vuotias Suomessa vakituisesti asuva väestö. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät kuitenkin pysyvästi laitoksessa olevat henkilöt. Otokset poimitaan systemaattisella otannalla, ja ne edustavat perusjoukkoa kattavasti iän, sukupuolen, asuinalueen ja äidinkielen suhteen.

Matkatutkimuksen otoskoko on vuodesta 2012 lähtien yhteensä noin 28 200 henkilöä vuodessa. Tilastovuotta koskevat tiedot saadaan 12 erillisellä otoksella. Kuukausittainen otoskoko on vuodesta 2012 lähtien 2 350 henkilöä, kun se sitä ennen oli 2 200 henkilöä. Samaa otosta käytetään myös kuukausittaisen kuluttajabarometrin tiedonkeruussa. Haastatteluissa kohdehenkilöiltä kysytään tietoja haastattelukuukautta edeltävän kuukauden aikana päättyneistä matkoista.

Tammikuun haastattelujen yhteydessä kysytään lisäksi edeltävän vuoden matkailusta. Vuositutkimuksessa vastaukset esitettyihin kysymyksiin ovat kyllä/ei-muotoa. Haastatteluissa käydään läpi erilaisia matkaryhmiä, ja kohdehenkilöiltä kysytään, oliko hän tehnyt tämän matkaryhmän matkoja viitevuoden aikana.

Vastaustiedot korotetaan painokertoimilla perusjoukon tasolle. Vuodesta 2012 lähtien kunkin kuukauden painokerroin korotetaan kuukauden väestömäärälle (väestörakenteen ennakkotiedot). Ositteena ovat

vastaajan ikäluokka, sukupuoli ja asuinalue (suuralue). Ennen vuotta 2012 ositteena käytettiin vain sukupuolta.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Matkatutkimuksen tietosisältöä laajennettiin erityisesti vuosina 1995–1997 vastaamaan EY:n matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) vaatimuksia. Vuonna 1996 tutkimuksen piiriin sisällytettiin yöpymisen sisältävien matkojen lisäksi ulkomaille tehdyt päivämatkat, joten nykyisessä laajuudessaan tutkimus antaa varsin kattavan kuvan suomalaisten matkailusta. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät enää ainoastaan kotimaan päivämatkat.

Vuoden 2012 lomakeuudistuksen jälkeen vastaaja ei enää itse päättää matkan tyyppiä, vaan se päätellään annetuista vastauksista. Matkoilta kysytään kaikki käytetyt yöpymismuodot, joten maksullisen majoituksen matkat saadaan lajiteltua automaattisesti oikein. Tämä vähentää virheitä ja mahdollistaa tarkemman tilastoinnin.

Matkatutkimuksen vastauskato vuositasolla on keskimäärin 48 prosenttia. Kato on yksi merkittävämpiä virhelähteitä, sillä kadon suuruus vaikuttaa välittömästi painokertoimien suuruuteen. Mitä suurempi kato on, sitä suuremmiksi painokertoimet muodostuvat.

Otannasta aiheutuvaa satunnaisvaihtelua kuvataan matkojen ja matkoja tehneiden henkilöiden vuosiestimaateille laskettujen 95 prosentin luottamusvälien avulla.

Taulukko 1. Matkamäärien luottamusvälit matkatyypeittäin vuonna 2016

Matkatyyppi	N	Summa	Keski-hajonta	95% luottamusväli	
				alaraja	yläraja
1 000 matkaa					
Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa	1 728	6 420	140	6 140	6 700
Kotimaan vapaa-ajanmatkat ilmaismajoituksessa	5 085	19 510	200	19 130	19 890
Työ- ja kokousmatkat kotimaassa	999	3 860	120	3 640	4 090
Ulkomaan vapaa-ajan päivämatkat (ml. päiväristeilyt)	274	980	60	860	1 090
Ulkomaan vapaa-ajanristeilyt	309	1 140	60	1 010	1 260
Ulkomaan vapaa-ajanmatkat, yöpyminen kohdemaassa	1 625	6 100	140	5 820	6 380
Ulkomaan työ- ja kokousmatkat	535	21 060	90	1 890	2 230

Tulokset esitetään kymmenentuhannen tarkkuudella. Ennen vuotta 2012 alle 10 000 olevia lukumääriä ei julkistettu, vaan ne merkittiin epävarmaksi tiedoksi. Vuodesta 2012 vuoteen 2015 alle 50 000 on merkitty epävarmaksi tiedoksi. Vuodesta 2016 lähtien alle 100 000 on merkitty epävarmaksi tiedoksi.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tetoja matkojen määristä julkaistiin vuoteen 2011 asti kuukausittain 4–5 viikon kuluttua tilastokuukauden päättymisestä. Vuodesta 2012 lähtien ennakkotietoja julkaistaan neljän kuukauden välein 4–7 viikon sisällä jakson päättymisestä.

Vuositiedot julkaistaan Suomalaisten matkailu -tutkimuksen kotisivuilla 3–4 kuukauden kuluttua vuoden päättymisestä.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkaistaan vain Tilastokeskuksen Internet-sivuilla. Suomalaisten matkailu -vuosijulkaisua tuotettiin painettuna tilastovuoteen 2008 asti.

Vuositietoja matkoista on saatavilla matkaryhmittäin ja kohdealueittain Internet-sivujen tietokantapalvelussa. Matkaryhmittäiset aikasarjat alkavat vuodesta 1991 ja kohdealueittaiset vuodesta 2000.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Säännöllisesti matkatutkimusta on tehty vuodesta 1991 alkaen. Vuosina 1991–1994 Tilastokeskus tuotti matkatutkimusta Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) toimeksiannosta. Nämä vuodet ovat keskenään vertailukelpoisia, sillä käytössä olivat yhdenmukaiset menetelmät. Vuonna 1995 tutkimus siirtyi kokonaan Tilastokeskukselle. Samana vuonna aloitetut sisältö- ja menetelmämuutokset ovat vaikuttaneet tietojen vertailukelpoisuuteen vuosien 1995–1999 välillä. Matkatutkimuksen tietosisältö sekä laskenta- ja tiedonkeruumenetelmät pysyivät ennallaan vuosina 2000–2009. Vuosina 2010 ja 2012 tapahtuneiden tiedonkeruun muutosten takia luvut eivät ole täysin vertailukelpoiset edellisiin vuosiin.

Vuoden 2000 alussa tutkimusta alettiin tehdä joka kuukausi yhdessä Kuluttajabarometrin kanssa keskitetysti. Tätä ennen tutkimuksen tiedot kerättiin Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tiedonkeruun yhteydessä, neljännesvuosittain vuosina 1996–1999 ja sitä ennen kolmannesvuosittain.

Vuonna 2000 matkan enimmäispituus muuttui 90 päivästä 365 päivään Maailman matkailujärjestön (UNWTO) ohjeiden mukaisesti. Tietojen vertailtavuutta heikentää jonkin verran myös se, että alkaneiden matkojen sijaan tilastovuodesta 2000 alkaen kohdehenkilöiltä on kysytty tietoja tutkimusjaksolla päättyneistä matkoista.

Tiedonkeruuta muutettiin vuonna 2010 siten, että haastattelukuukauden tutkimusjaksoa on lyhennetty kahdesta kuukaudesta yhteen kuukauteen, eli tiedustelu koskee vain haastattelukuukautta välittömästi edeltäneen kuukauden aikana päättyneitä matkoja aiemman kahden edellisen kuukauden sijaan. Aikaisemmin lopulliset tiedot kunkin kuukauden matkojen määristä saatiin kahden eri otoksen keskiarvona, muutoksen jälkeen luvut perustuvat yhteen otokseen.

Vuodesta 2012 lähtien matkailutilastot laaditaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaan. Samalla kohdejoukko laajeni 15–74-vuotiaista 15–84-vuotiaisiin, otettiin käyttöön tarkemmat painokertoimet ja haastattelulomakkeelle tehtiin merkittäviä muutoksia. Uudistuksen takia tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa. *Ikäryhmän* laajentaminen kasvatti matkaryhmittäisiä summia 2–5 prosenttia. *Painokertoimen* tarkentaminen kasvatti matkaryhmittäisiä summia 2–3 prosenttia. Muuttuneiden kysymysten vaikutusta saatuihin tuloksiin on vaikea määrittää. Matkatyyppien päättely annetuista vastauksista (vastaaajan oman luokittelun sijaan) on siirtänyt osan matkoista toiseen ryhmään. Tarkentuneella ohjeistuksella on pyritty vähentämään tavanomaiseen elinpiiriin kuuluvan liikkumisen määrää tilastossa.

Tiedot matkustaneista henkilöistä ovat vertailukelpoisia eri vuosien välillä. Vuositutkimusta matkustaneista henkilöistä tehtiin 1991–2011 työvoimatutkimuksen yhteydessä ja sen jälkeen matkatutkimuksen liitteenä.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Suomalaisten matkailu -tutkimus tilastoi matkailun kysyntää. Matkailun tarjontaa Suomessa kuvataan kuukausittain ja vuosittain julkaistavassa Tilastokeskuksen **Majoitustilastossa**. Se sisältää tietoja mm. hotellien majoituskapasiteetista ja sen käytöstä sekä yöpymisistä majoitusliikkeissä matkailijan asuinmaan mukaan eriteltynä.

Matkailun satelliittitilinpito (Tourism Satellite Account, TSA) on tilastojärjestelmä, jossa matkailun taloudellisia vaikutuksia kuvataan monipuolisesti ja kattavasti. Matkailun tilinpidon luvut julkaistaan **Visit Finlandin** tilastopalvelu Rudolfin nettisivuilla.

Suomen ja ulkomaiden välistä matkustajaliikennettä tilastoivat meriliikenteen osalta **Liikennevirasto** ja lentoliikenteen osalta **Finavia**. Näistä tilastoista ei kuitenkaan käy ilmi matkailijoiden kotimaa. **Suomen matkatoimistoalan liitto** (SMAL) julkaisee vuosittain nettisivuillaan tilaston “Lentäen tehdyt vapaa-ajan valmismatkat ja markkinaosuudet”, josta selviää matkatoimistojen kautta ostettujen matkojen määrä kohdemaittain.

Lisätietoja

Taru Tamminen 029 551 2243

Ossi Nurmi 029 551 2984

Vastaava tilastojohtaja:

Mari Ylä-Jarkko

liikenne.matkailu@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Suomalaisten matkailu, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-8837 (pdf)